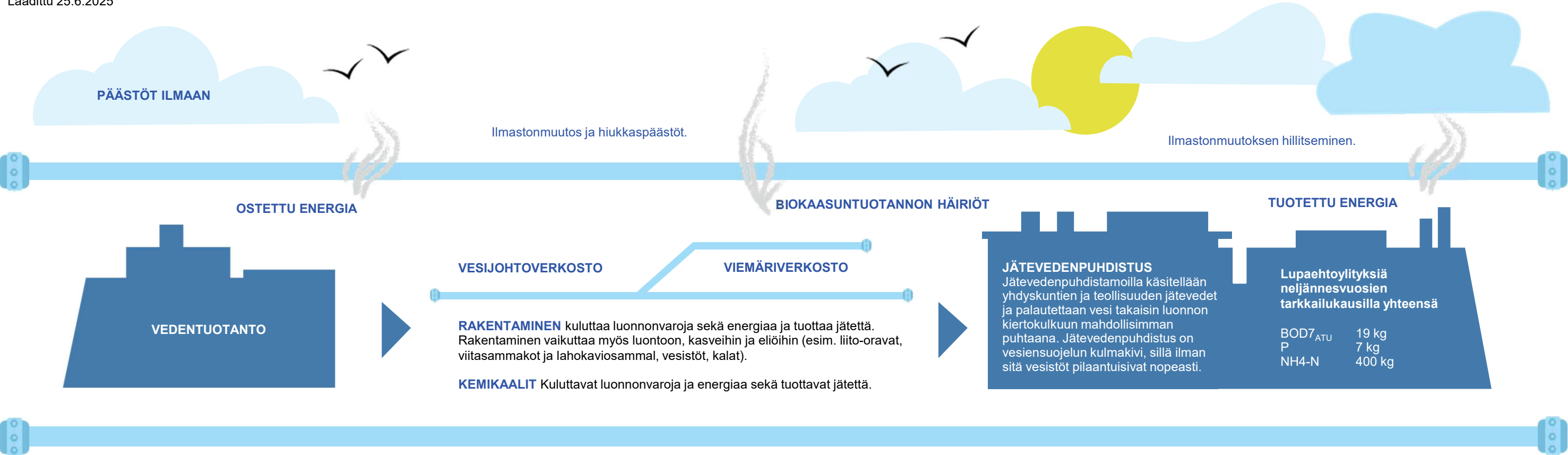

RAAKAVESILÄHTEET JA VEDENOTTO

Pintavesi
Roine. Vuonna 2024 Roineesta otettu raakavesimäärä oli noin 1,2 % järven virtaamasta. Roine on rehevyys-asteeltaan lievästi rehevä, hyvä raakavesilähde.
Näsijärvi. Vuonna 2024 Näsijärvestä otettu vesimäärä oli noin 0,4 % järven virtaamasta. Näsijärven veden laatu on hyvä ja ravinnetaso on karun veden luokkaa.

Pohjavesi
Pohjavedenpinnoissa oli vuonna 2024 samankaltainen tilanne kuin yleensä Pirkanmaalla. Sulan maan aikana luonnollisia syitä pohjaveden pinnanmuutoksille ovat sadanta ja sulamisvedet. Talvella pohjavettä ei pääse muodostumaan maan ollessa jäässä ja pohjavedenpinnat laskevat. Pohjavedenpintoihin vaikuttavat lisäksi vedenotto ja läheisten järvien pinnankorkeudet.

POHJAVEDESTÄ RIIPPUVAT EKOSYSTEEMIT

Ylöjärvenharju
Pinsiön pohjavesilaitoksen läheltä saa alkunsa Pinsiön-Matalusjoki, jossa elää jokihelmsisimpukka eli raakku. Pinsiön vedenottamolla tehtiin 7.5.2024 alkaen virtaustutkimusta. Pinsiönjoen keskivirtaama oli alkuvuonna 2024 ennen tutkimuksen alkua noin 3 600 m³/vrk. Vuonna 2024 virtaamatutkimuksen aikana virtaama on ollut välillä 4 400... 7 900 m³/vrk. Tutkimus jatkui vuoden 2025 puolelle. Julkujärven pohjavesilaitoksen lähellä olevan Julkujärven pinnankorkeutta mitataan säännöllisesti. Uusien pintatietojen perusteella Julkujärvi on selvästi yhteydessä pohjaveteen. Alueella virtaa myös Jordaninoja, jonka virtaama on vuosina 2010-2023 ollut keskimäärin 4 200 m³/vrk. Vuonna 2024 keskivirtaama oli 7 900 m³/vrk.

Aakkulanharju
Messukylän laitoksen lähellä on Santaharjun kosteikkoalue ja Mutaoja. Vesistöseurantana Messukylän alueella tarkkaillaan Mutaogan vedenlaatua sekä Santaharjun kosteikon ja Mutaogan vesitilannetta. Pohjavedenotolla ei ole ollut haitallista vaikutusta alueen vesimääriin vuonna 2024.

VEDENTUOTANNON PROSESSIVESI

Näsijärvi
Rautapitoisuus oli kohonnut sedimentissä purkuputken päässä lähellä vuosina 2018 ja 2019. Vuoden 2023 näytteissä rautapitoisuus purkuputken suulla oli laskenut laitoksen käyttöönottoa edeltäneelle tasolle. Toisella, noin 100 m päässä olevalla tarkkailupisteellä sedimentin rautapitoisuus on myös samalla tasolla kuin ennen laitoksen käyttöönottoa.

JÄTEVESIYLIVUODOT
Ylivuoto- tai ohitustilanteissa käsittelemätöntä jätevettä kulkeutuu ympäristöön, jossa se saattaa aiheuttaa likaantumista. Pohjavesialueella olevien jäteveden-pumppaamoiden ylivuodoilla voi olla vaikutusta pohjaveden laatuun. Vuonna 2024 jätevesipumppaamoilla tapahtui yksi ylivuoto, jonka aikana jätevettä pääsi ympäristöön noin 500 m³. Ylivuoto johtui voimakkaiden sulamisvesien aiheuttamasta kuormituksesta jätevesipumpuille.

KÄSITELLYN JÄTEVEDEN PURKUVESISTÖT

Pyhäjärvi
Pyhäjärven ekologinen tila on hyvä ja rehevyystaso on vain lievästi luonnontasosta kohonnut. Merkittävin pistekuormittaja on asukkaiden jätevesien käsittely, sillä käsitelty jätevesi johdetaan Viinikanlahden ja Raholan puhdistamoilta Pyhäjärveen. Puhdistetun jäteveden osuus Pyhäjärven fosforikuormituksesta on noin 30 %.

Pyhäjärven tehtyyn kalataloustarkkailun perusteella kuha oli Pyhäjärven valtalaji vuonna 2023. Siian valtavat istutusmäärät eivät edelleenkään tuottaneet merkittävää tulosta. Täplärapukanta vaikuttaa kalataloustarkkailun tulosten perusteella vahvistuvan.

Vuonna 2022 toteutettiin myös Näsijärveltä Rautavedelle saakka ulottunut kasviplanktonseuranta, jonka mukaan Pyhäjärven tulokset osoittivat hieman Näsijärveä korkeampaa rehevyystasoa. Pistemäisen kuormituksen vähentämisen kautta vesistön yleistilaa ei tällä hetkellä ole helposti parannettavissa. Puhdistamoiden hyvällä toiminnalla ja sen ylläpitämisellä voidaan kuitenkin edesauttaa hyvän ekologisen tilan saavuttamista.

Näsijärvi
Jätevesien johtaminen Kämenniemen jätevedenpuhdistamolta ei ole lisännyt verkkojen kesäaikaista likaantumista. Kalataloudellisen tarkkailun mukaan kuormitusalueen yksikkösaaliit olivat vuonna 2022 suuremmat kuin vertailualueella. Saalismäärien erot tarkkailu- ja vertailualueilla olivat suuret jo ennen puhdistetun jäteveden purkamista Näsijärveen, joten jäteveden purkaminen ei selitä saalismäärien eroa. Kämenniemen jätevedenpuhdistamon purkualueen vedenlaatu on kirkasta, vähäravinteista ja tasaisen hapekasta. Purkupisteen edustalla syvänteissä on havaittavissa viitteitä jätevesien vaikutuksista. Polson jätevedenpuhdistamon vaikutusalueen vesi on kirkasta ja hapekasta ja veden hygieeninen laatu on ollut erinomaista. Vaikutusalueella ei ole todettu merkkejä jätevesien vaikutuksesta.

Mikkolanlampi
Kämenniemen puhdistamon jätevesien johtaminen Mikkolanlampeen lopetettiin joulukuussa 2013, minkä jälkeen lammen vedenlaatu on selvästi parantunut. Jätevesien purkupaikan siirtämisen jälkeen järveä on kunnostettu niitoilla ja kemikaloinneilla. Viimeisin kunnostus tehtiin syksyllä 2024. Suoritettujen kunnostuskemikalointien mahdollista haitallista vaikutusta ei ole osoitettavissa. Viitasammakkoa esiintyy laajalti Mikkolanlammella.

